

DVADSAŤ ROKOV ČASOPISU POLITICKÉ VEDY

TWENTY YEARS OF THE JOURNAL POLITICKÉ VEDY

Vážení čitatelia,

V úvode mi dovoľte, aby som Vám ako zakladateľ a bývalý dlhoročný šéfredaktor časopisu v mene celej redakcie poďakoval za záujem a priazeň, ktorú ste nášmu časopisu v uplynulých dvadsiatich rokoch prejavili.

Založenie odborného periodika pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy a bezpečnostné štúdiá organicky vyplynulo z kontextu novej etapy vo vývoji „vedy o politike“ po roku 1989, keď sa začal proces jej inštitucionalizácie na vysokých školách. Slovensko vstúpilo do Medzinárodnej spoločnosti pre politickú vedu (IPSA) a politológia sa po mnohých desaťročiach začala vyučovať ako autonómna vedná disciplína a študijný program. V nových spoločenských podmienkach sa stalo štúdium politiky svojim rozsahom, obsahom i metódami v moderných intelektuálnych dejinách našej krajiny celkom unikátnym. Dôvody, ktoré viedli k rýchlemu a pomerne úspešnému etablovaní politológie, boli dva. Prvým a bazálnym bolo nastolenie politického režimu, ktorý uznáva politickú slobodu za základnú spoločnú hodnotu. To umožnilo kritickú diskusiu o samotných zásadách, o ktoré sa opiera politika a štátna moc. Druhým, nemenej dôležitým bola akútna potreba a cieleňá snaha o zvýšenie efektivity a prehĺbenie demokratickej politiky a administratívy v podmienkach tranzície od totalitarizmu k demokracii. K týmto dvom spoločensko-politickým dôvodom treba pridať aj tretí, ktorý v procese inštitucionalizácie politológie zohral významnú úlohu. Bola to požiadavka jej imanentného vedeckého rozvoja. Politológia, rovnako ako iné vedné disciplíny nepotvrďuje svoju opodstatnenosť a identitu len sebareflexiou otázok, ktoré kladie, ale aj schopnosťou vymedziť svoj vzťah k iným príbuzným disciplinám. Práve politológia, vzhľadom na dlhý a zložitý proces inštitucionalizácie aj v stabilných demokraciách, kde narážala na odpor tradičných univerzitných štruktúr, mala svoju legitímnu požiadavku opodstatnenosti od samotného počiatku potvrdiť vo vzťahu k etablovaným disciplinám, najmä k histórii a sociológii. Tomuto vývoju sa po roku 1989 nevyhlo ani Slovensko.

Dnes, takmer po tridsiatich rokoch možno konštatovať, že zložitý a často

bolestný proces inštitucionalizácie politológie bol relatívne úspešne zavŕšený v prvej polovici 90. rokov 20. storočia, kedy boli založené prvé katedry politológie na vysokých školách v Bratislave, Trnave a Prešove. V roku 1995 bola založená Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici.

Vznik tejto fakulty vzhľadom na jej štruktúru a zameranie ako edukatívno-vedeckej inštitúcie prirodzene nastolil otázku konštituovania vedeckého periodika, ktoré by adekvátne reagovalo na teoretický a metodologický diskurz súčasnej politickej vedy. Až do dnešných dní v čiastočne roztrpčených a neutíchajúcich diskusiách prebieha v politickej vede polemika medzi scientizmom a normativizmom ohľadom „krízy identity“, či „permanentného hľadania predmetu politológie“. Táto diskusia aj ako svedectvo hlbokých názorových rozdielov medzi empirickou a normatívne orientovanou politológiu, bola silným inšpiračným zdrojom, ktorý nás neustále navracal k zásadnej otázke, čo vlastne politológia je, ako definovať politično, a ako špecifikovať predmet politickej vedy.

Druhou otázkou, ktorej sme od vzniku časopisu venovali pozornosť, je problematika výskumu inštitucionálneho a procesuálneho chápania politična a fungovania politického systému. Táto problematika potvrdila svoju relevantnosť najmä v prvej dekáde rozvoja politológie, spojenej so snahou hľadať optimálne spojenia medzi historicko-empirickou a normatívnou politickou teóriou. Tretím, nemenej dôležitým tematickým okruhom profilujúcim časopis v súlade s vlajkovým študijným programom medzinárodných vzťahov a diplomacie sa stala problematika medzinárodných vzťahov a bezpečnostných štúdií. Aktuálnosť tejto problematiky vystúpila do popredia nástupom nového milénia a v budúcnosti bude jednou z dominantných tém, ktorou sa bude náš časopis zaoberať.

Cieľom vedeckého recenzovaného časopisu je uverejňovať pôvodné články slovenských aj zahraničných autorov, týkajúce sa rôznych oblastí spoločenských vied, sústreďujúc sa pritom na témy z politických vied, medzinárodných vzťahov, moderných dejín a bezpečnostných štúdií. Zároveň časopis prináša aktuálne recenzie nedávno publikovanej odbornej literatúry zo slovenských a zahraničných vydavateľstiev. Dôraz je tiež kladený na vyhodnocovanie vedeckých aktivít, spoločenských podujatí a široké spektrum iných aktivít zaujímavých pre vedeckú komunitu. Obsah časopisu má ambíciu vychádzať v ústrety potrebám výskumných pracovníkov, učiteľov, študentov, aktivistov, politikov a ďalších kvalifikovaných autorov a vysokoškolských pracovníkov. Napriek tomu nezabúda ani na záujmy verejnosti. Uverejňované

články môžu tiež slúžiť tým, ktorým je blízka problematika politických vied ako i najnovšie otázky výskumu v danej oblasti.

Časopis *Politické vedy* vychádza na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici vo vydavateľstve Belianum, Matej Bel University Press. Príspevky prechádzajú dvojím anonymným recenzným konaním. Časopis sa pri publikovaní príspevkov riadi Štatútom časopisu *Politické vedy* a Etickými štandardmi časopisu *Politické vedy* - Vyhlásením o dodržiavaní publikačnej etiky a o publikačnej praxi. *Politické vedy* sú dnes zaradené do databáz IndexCopernicus, EBSCO, Central Eastern European Online Library, Proquest a ERIHPLUS a ďalej prechádzajú evaluačným procesom vo viacerých medzinárodných abstraktových, bibliografických a citačných databázach.

Vážení čitatelia, touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom v minulosti, ale aj dnes podieľajú na tvorbe nášho vedeckého periodika. *Politické vedy* sú z hľadiska obsahu, periodicity a dvadsaťročnej existencie jedinečným počinom na Slovensku. Časopis je dieťaťom všetkých spolupracovníkov, ktorí nám posielajú nielen svoje príspevky, ale aj svoje skúsenosti a nápady. Osobitne chcem spomenúť tri mená osobností, ktoré sa podieľali na redakčnej práci a bez ktorých obetavej činnosti by náš časopis neexistoval: Poďakovanie patrí **doc. J. Lasicovej**, **doc. D. Škutovej** a **doc. J. Ušiakovi**. Chcem Vás ubezpečiť, že redakcia časopisu bude aj naďalej pokračovať v nastúpenom trende, aby *Politické vedy* boli stále pútavejšie, zaujímavejšie a inšpiratívnejšie.

prof. Peter Kulašik
hostujúci editor a
bývalý dlhoročný šéfredaktor časopisu
Politické vedy